

Kázání: 172. Časy se mění!

Kázání

Časy se mění!

1. čtení: Ozeáš 6, 1 - 6

1 „Pojďte, vraťme se k Hospodinu, on nás rozsápal a také zhojí, zranil nás a také obváže.

2 Po dvou dnech nám vrátí život, třetího dne nám dá povstat a my před ním budeme žít.

3 Poznávejme Hospodina, usilujme ho poznat. Jako jitřenka, tak jistě on vyjde. Přejde k nám jako přivaly dešťů a jako jarní déšť, jenž svlažuje zemi.“

4 Co mám s tebou dělat, Efrajime? Co mám s tebou dělat, Judo? Vaše zbožnost je jak jitřní obláček, jako rosa, která hned po ránu mizí.

5 Proto jsem je otesával skrze proroky, ubíjel jsem je výroky svých úst; z mých soudů nad tebou ti vzejde světlo.

6 Chci milosrdenství, ne oběť, poznání Boha je nad zápaly.

2. čtení: Matouš 9, 9 - 13

9 Když šel Ježíš odtud dál, viděl v celnici sedět člověka jménem Matouš a řekl mu: „Pojď za mnou!“ On vstal a šel za ním.

10 Když potom seděl u stolu v domě, hle, mnoho celníků a jiných hříšníků stolovalo s Ježíšem a jeho učedníky.

11 Farizeové to uviděli a řekli jeho učedníkům: „Jak to, že váš Mistr jí s celníky a hříšníky?“

12 On to uslyšel a řekl: „Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní.“

13 Jděte a učte se, co to je: ‚Milosrdenství chci, a ne oběť.‘ Nepřišel jsem pozvat spravedlivé, ale hříšníky.“

Sestry a bratři, v únoru roku 1964 vyšlo ve Spojených státech nové album balad Boba Dylana pod názvem, česky přeloženo, *Časy se mění*. V jednotlivých písničkách Dylan odkrýval problémy tehdejší společnosti, jako rasismus nebo chudobu, a zpíval o naléhavé potřebě změny. Právě balada o měnících se časech se stala jakousi nevyhlášenou hymnou protestního hnutí mladých, které koncem 60. let zachvátilo prakticky celý západní svět.

U nás v Československu jsme tenkrát bouřlivou dobu prožívali trochu jinak, ale v zásadě na stejnou notu. Pražské jaro roku 1968 umožnilo Čechoslovákům krátké nadechnutí se svobody, ale opravdu jen krátké. Za pár měsíců obrodný proces přijely zadusit sovětské tanky. Rok poté, kdy už každý věděl, že spadla klec, tehdy populární trio Golden Kids nazpívalo Dylanův song *Časy se mění* v českém provedení.

Mimochodem, tahle hymna změny zazněla také letos v březnu při inauguraci prezidenta Pavla z balkonu na hradčanském nádvoří. Balada o tom, jak stoupá voda a je třeba plavat, než bude pozdě, o tom, že ten, kdo je dnes ztracen, tomu zítra bude patřit svět, o tom, že ten, kdo spoléhá na peníze, může být zítra okraden, o tom, že nastal čas, aby rodiče nechali děti jednat.

Přílehavá byla v roce 1969 poslední sloka o tom, že nám ujíždí možná poslední vlak a ten, kdo zůstane stát, bude sám do konce dní, a první bude poslední. Samozřejmě, že cenzura tuhle sloku pro zřejmou reminiscenci na politickou situaci vyškrtla. Autor textu ji nahradil zmínkou o času coby pavouku, který nás chytil do své sítě - tuhle verzi kupodivu úřad nezakázal.

Mám za to, že kdyby lidé kolem Ježíše Dylanův song o změně poměrů tenkrát před dvěma tisíci lety

znali, určitě by ho zpívali také. Dokážu si představit, jak třeba takový Matouš na hostině, kterou pořádá, popadne citeru a všichni sborem zpívají o měnících se časech.

Řekl bych, že nálada na tom Matoušově banketu byla náramná. Jak by ne! Ve vzduchu byla cítit změna. Změna natolik podmanivá, že Matoušovi stálo za to zanechat slibné kariéry výběrčího daní a vyrazit do nejistoty nového začátku.

Může za to právě Ježíš, na jehož počest finančák Matouš hostinu pořádá. Do chvíle, kdy šel Ježíš kolem jeho úřední budky, si myslel, že bude berním úředníkem celý život. Práce sice nic moc, lidé vám ruku nepodají, spíš si před vámi odplivnou, ale jinak celkem dobrý. Jak si to nastavíte, takové to máte, o peníze není nouze, ostatně kdo jiný než právě on by mohl tuhle velkou hostinu pro Mistra a své přátele pořádat?!

Navzdory tomu Matouš úřední budku jednou provždy zavřel. Je rozhodnutý, už se k ní nevrátí. Když mu Ježíš řekl stručně „Pojď za mnou!“ bez váhání vstal a skutečně šel. Cítil ve vzduchu změnu. Najednou věděl, že právě teď, vyjádřeno slovy Dylanovy balady, je třeba začít plavat, jinak se v těch cifrách v té své budce utopí. Z ničeho nic mu bylo jasné, že tahle šance už znovu nemusí přijít, že na Ježíšovu výzvu nemůže zůstat stát ve dveřích, ale musí vykročit. Stávající pořádky rychle blednou a přítomnost bude co nevidět minulostí. Časy se mění. Tak to v šedesátkách zpíval Bob Dylan a tak nějak to ve své době vnímal určitě i Matouš.

Zatímco Matouš cítil ve vzduchu změnu, nám dnes ve vzduchu visí otázka, o jakou změnu vlastně šlo. Dalo by se říct, že se ona změna, kterou reprezentoval Ježíš, nijak zvlášť neliší od změny, o níž zpíval Dylan nebo Golden Kids. V obou případech jde o vizi nového nasměrování lidské společnosti, od nerovnosti k vnímavé sounáležitosti, od samolibé odtažitosti k upřímnému zájmu o všelijak znevýhodněné, od snahy ovládat druhé ke svobodě pro všechny.

Tím, co Ježíš hlásal a jak jednal, dával přesvědčivě najevo, že očekávaný zlom dějin právě nastává. Časy se mění. Kdo nezačne při stoupání vody plavat, kdo do zůstane stát ve dveřích, tomu ujede poslední vlak. Ježíšovo stručné „čiňte pokání, protože se přiblížilo Boží království“ právě o tomhle všem je.

Svět nesmíme pustit k vodě, svět je třeba léčit. A protože sestává mimo jiné z nás lidí, začít musíme každý sám u sebe. Problém je v tom, že nejsme žádní lékaři a často si s pandemií předsudků, nadutosti, nevšímavosti a bezpráví, která svět ohrožuje, nevíme moc rady.

Řešením ovšem není se na to vykašlat, ale udělat to jako Matouš. Zavřít budku, v níž jsme se cítili celkem bezpečně, vstát a jít za Ježíšem. Ví, jak na to. Jeho Otec tenhle svět vypiplal z ničeho, proto také ví, jak mu pomoci z bryndy. Vůbec nejlepší je pozvat Ježíše rovnou k sobě domů. Ne jen na kafe a sušenky, ale na pořádnou hostinu. Když se totiž člověk rozhodne jít v jeho stopách, je to velká událost. Na jiném místě Ježíš jednou pronesl, že to je potom velmi veselo dokonce i nahore v nebi, tak proč se neradovat tady na zemi, že?

Jenže ne každému se tohle líbí. Třeba takoví farizeové byli docela znechucení. Tak my se tady snažíme, co to dá, modlíme se za příchod Božího království, postíme se, aby bylo znát, jak nám o to jde, straníme se hříšníků a cizinců, protože těm právě o nic takového nejde, prostě děláme první a poslední, aby s námi byl Hospodin pokud možno spokojený, a teď tohle! Ježíš se klidně nechá od hříšníků pozvat na hostinu a ještě se s nimi veselí!

Jako, ruku na srdce, asi by nám také nebylo jedno, kdyby naše dlouhá léta budované renomé někdo nějak zpochybnil. Mnohým americkým řádným občanům tenkrát v šedesátých letech také vadilo, že by si spoluobčané černé pleti v městském autobuse mohli sednout, kde chtějí. Natož aby byli

v úřadech nebo dokonce v politice. Nic proti černošům, vždycky to přece s nimi mysleli dobře. Jenže co je moc, to je moc! Právě o tom zpíval Bob Dylan.

Sovětům a Husákově kamarile také vadilo, že se našli opovážlivci, kteří pobyt sovětských vojsk nazývali okupací. Nic proti svobodě slova, vždycky to přece s občany Československa mysleli dobře. Jenže co je moc, to je moc! Právě o tom byla ona zakázaná poslední sloka Golden Kids.

Takhle a podobně bychom mohli pokračovat až do současnosti. Vždycky se najdou nějakí farizeové, kteří se pohoršují nad nebývalými změnami. Zejména v případech, kdy se mají dát nějaké menšině stejná práva, jakých požívají všichni. To se potom hledají argumenty, kde se dá, aby se zdůvodnilo, proč je to nepřijatelné, nevhodné nebo rovnou hříšné.

Ježíš se s námitkami na svou osobu nemínil příliš zabývat. Lidi, co jsou spokojeni sami se sebou a pořád jen sledují, co dělají ti druzí špatně, jen tak nepředěláš. Nechtějí vzít na vědomí, že časy se mění. Zůstanou sedět ve svých pracně postavených budkách, nepoznají, že staré pořádky blednou a šance, která se nabízí, že se už nemusí opakovat. Nebudou chtít plavat a tak je záplava pošle ke dnu.

To s hříšníky je to jiná, tam bývá větší naděje. Nejednou si umějí přiznat, jak na tom skutečně jsou. A když uslyší výzvu ke změně, snadněji dokážou své dosavadní počínání pověsit na hřebík a třeba i pozvat Ježíše k sobě domů na hostinu. Hříšníci mají ještě jednu výhodu. Jsou milosrdní, protože sami poznali milosrdenství. Jinak řečeno: Nemají problém s přijetím druhých, protože sami byli Kristem přijati.

Vlastně celý ten dnešní krátký příběh z počátků Ježíšova působení je o tom, že stejně jako Bůh přijímá nás, máme i my přijímat druhé. Máme ty druhé, kteří jistě jsou v lecčems jiní než my, pokládat za součást společnosti, za rovnocenné nám samotným.

Ježíš to farizeům řekl stručně: „Víte co? Běžte si přečíst, co Bůh sdělil kdysi lidem skrze proroka Ozeáša: Milosrdenství chci, a ne obět.“ Schopnost vcítit se do postavení lidí upozaděných a znevýhodněných je důležitější než všechna snaha vypadat před Bohem důstojně a zbožně.

Tak tedy, sestry a bratři, časy se mění. Ve vzduchu je cítit změna. Boží království už je skrytě mezi námi. Už dvě tisíciletí. Stávající pořádky blednou a přítomnost bude co nevidět minulostí. Tahle šance už nemusí přijít znovu. Jde o to, aby nám neujel poslední vlak. Je čas vstát a vydat se po cestě, na kterou nás pozval. Velká hostina vzájemné sounáležitosti už začala. Pro každého je místa dost. Hlavně nezůstat stát ve dveřích. Časy se mění. Bohu dík!

PeČ

SPCH 11. 6. 2023

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)